Lietas Nr. C28396413
Lietas arhīva Nr. C-1601-14/10

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa:

tiesnese G.Viļumsone

izskatīja rakstveida procesā 2014.gada 9.jūnijā civillietu sabiedrību ar ierobežotu atbildību ,,STUDENTU ATBALSTA FONDS", reģistrācija numurs 40103196379, maza apmēra prasībā pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, par parāda, procentu un līgumsoda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 21.augustā tiesā reģistrēta sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,STUDENTU ATBALSTA FONDS" maza apmēra prasība pret /pers. B/ par parāda, procentu un līgumsoda piedziņu.

Maza apmēra prasības pieteikuma pamatojumam norādīts, ka 2010.gada 5.martā starp /pers. B/ kā aizņēmēju un sabiedrību ar ierobežotu atbildību ,,STUDENTU ATBALSTA FONDS" kā aizdevēju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr.03/10/89S, saskaņā ar kuru atbildētājai tika izsniegts aizdevums Ls 100,00 apmērā, ar atmaksas termiņu līdz 2011.gada 28.martam.

Civillikuma 1934. pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizdevums atbildētājai bija jāatmaksā saskaņā ar līgumā norādīto maksājumu grafiku, pārskaitot ikmēneša maksājuma summas uz prasītāja norādīto bankas kontu. Maksājumu grafikā noteiktās maksājamās summas sastāv no pamatsummas maksājuma, procentu maksājuma un aizdevuma izsniegšanas komisijas.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1757.pants nosaka, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti. Par aizdevuma lietošanu no 2010.gada 5.marta līdz 2011.gada 28.martam līgumā noteikta lietošanas maksa (procentu maksājums) 7,50% apmērā mēnesī, no atlikušās summas, kas noteikta Maksājumu grafikā. Pēc 2011.gada 28.marta līgumā vairs nav noteikti līgumiskie procenti, tādēļ piemērojami likumiskie procenti, kas ir 6% par gadu.

Līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai atbildētājs nav pilnībā izpildījis savas saistības pret prasītāju, proti, nav veicis maksājumus noteiktajos termiņos, noteiktajā apmērā.

Līguma 5.5.punkts nosaka līgumsodu, 1% dienā no neatmaksātās summas par katru kavējuma dienu. Civillikuma 1716. pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Šajā gadījumā ir pamats piemērot līgumsodu, jo atbildētāja nav pienācīgi pildījusi savas saistības, proti, nav veikusi maksājumus noteiktajos termiņos, noteiktajā apmērā.

Atbildētājas neatmaksātās pamatsummas atlikums ir Ls 53,27, neatmaksātā komisijas maksa Ls 1,19, līgumisko procentu atlikums Ls 7,10, likumiskie procenti kopš 2011.gada 29.marta līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai Ls 7,67, līgumsods par 1180 kavējuma dienām Ls 583,10. Ievērojot labas ticības principu, prasītājs samazina līgumsodu līdz pamatparāda apmēram Ls 53,27.

2012.gada 31.jūlijā prasītājs nosūtīja atbildētājai paziņojumu, kurā skaidroti augstāk minētie apstākļi un izteikts lūgums veikt kopējā parāda atmaksu termiņā līdz 2012.gada 7.augustam, pārskaitot to uz prasītāja norādīto bankas kontu. 2012.gada 4.oktobrī prasītājs nosūtīja atbildētājai atkārtotu paziņojumu, kurā skaidroti augstāk minētie apstākļi un atkārtoti izteikts lūgums veikt kopējā parāda atmaksu termiņā līdz 2012.gada 11.oktobrim. Neskatoties uz iepriekš minētajiem paziņojumiem, atbildētāja nav veikusi parāda atmaksu, nav izpildījusi saistības pret prasītāju.

Maza apmēra prasībā lūgts:

- piedzīt no atbildētājas /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu prasītājam sabiedrībai ar ierobežotu atbildību ,,STUDENTU FONDS", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, Ls 122,50.

- piedzīt no atbildētājas /pers. B/, personas kods /personas kods/, nosakot, ka piedzītie naudas līdzekļi pārskaitāmi sabiedrībai ar ierobežotu atbildību ,,STUDENTU FONDS", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/,samaksātos tiesāšanās izdevumus.

- noteikt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% procentus gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas.

2013.gada 28.augustā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu, atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietas adresi /adrese A/, nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai, izskaidrojot atbildētājas tiesības. Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus lietā nav sniegusi un nav lūgusi atlikt lietas izskatīšanu.

Motīvu daļa

Novērtējot lietas materiālus un pierādījumus, prasība daļā par parāda, nolīgto un likumisko procentu piedziņu un tiesībām saņemt likumiskos procentus - atzīstama par pamatotu un ir apmierināma, daļā par līgumsoda piedziņu apmierināma daļēji sekojošu apsvērumu dēļ:

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 193.panta piekto daļu sprieduma motīvu daļā norāda lietā konstatētos faktus, pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, un argumentus, ar kuriem noraidīti tie vai citi pierādījumi. Šajā daļā norāda arī normatīvos aktus, pēc kuriem tiesa vadījusies, un konstatēto lietas apstākļu juridisko novērtējumu, kā arī tiesas secinājumus par prasības pamatotību vai nepamatotību.

2010.gada 5.martā starp /pers. B/ kā aizņēmēju un sabiedrību ar ierobežotu atbildību ,,STUDENTU ATBALSTA FONDS" kā aizdevēju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr.03/10/89S, saskaņā ar kuru atbildētājai tika izsniegts aizdevums Ls 100,00 apmērā, ar atmaksas termiņu līdz 2011.gada 28.martam.

Civillikuma 1934. pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizdevums atbildētājai bija jāatmaksā saskaņā ar līgumā norādīto maksājumu grafiku, pārskaitot ikmēneša maksājuma summas uz prasītāja norādīto bankas kontu. Maksājumu grafikā noteiktās maksājamās summas sastāv no pamatsummas maksājuma, procentu maksājuma un aizdevuma izsniegšanas komisijas.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1757.pants nosaka, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti. Par aizdevuma lietošanu no 2010.gada 5.marta līdz 2011.gada 28.martam līgumā noteikta lietošanas maksa (procentu maksājums) 7,50% apmērā mēnesī, no atlikušās summas, kas noteikta Maksājumu grafikā. Pēc 2011.gada 28.marta līgumā vairs nav noteikti līgumiskie procenti, tādēļ piemērojami likumiskie procenti, kas ir 6% par gadu.

Līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai atbildētāja nav pilnībā izpildījusi savas saistības pret prasītāju, proti, nav veikusi maksājumus noteiktajos termiņos, noteiktajā apmērā.

Līguma 5.5.punkts nosaka līgumsodu, 1% dienā no neatmaksātās summas par katru kavējuma dienu. Civillikuma 1716. pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Šajā gadījumā ir pamats piemērot līgumsodu, jo atbildētāja nav pienācīgi pildījusi savas saistības, proti, nav veikusi maksājumus noteiktajos termiņos, noteiktajā apmērā.

Atbildētājas neatmaksātās pamatsummas atlikums ir Ls 53,27, neatmaksātā komisijas maksa Ls 1,19, līgumisko procentu atlikums Ls 7,10, likumiskie procenti kopš 2011.gada 29.marta līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai Ls 7,67, līgumsods par 1180 kavējuma dienām aprēķināts Ls 583,10, prasītāja samazinājusi līgumsodu līdz pamatparāda apmēram Ls 53,27.

2012.gada 31.jūlijā prasītājs nosūtīja atbildētājai paziņojumu, kurā skaidroti augstāk minētie apstākļi un izteikts lūgums veikt kopējā parāda atmaksu termiņā līdz 2012.gada 7.augustam, pārskaitot to uz prasītāja norādīto bankas kontu. 2012.gada 4.oktobrī prasītājs nosūtīja atbildētājai atkārtotu paziņojumu, kurā skaidroti augstāk minētie apstākļi un atkārtoti izteikts lūgums veikt kopējā parāda atmaksu termiņā līdz 2012.gada 11.oktobrim. Neskatoties uz iepriekš minētajiem paziņojumiem, atbildētāja nav veikusi parāda atmaksu, nav izpildījusi saistības pret prasītāju.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā Nr. SKC-212 izteikts viedoklis, ka līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija; gadījumos, kad no lietas apstākļiem secināms, ka līgumsods pēc tā apmēra, salīdzinot ar iespējamiem pārkāpuma izraisītajiem zaudējumiem, veic galvenokārt sodīšanas funkciju, tā piemērošana vērtējama atbilstoši vispārējiem sodīšanas rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanas principiem, tostarp soda samērīguma un taisnīguma principiem. Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Prasībā norādītais līgumsoda apmērs atzīstams par nesamērīgu un līdz ar to prasība šajā daļā ir apmierināma daļēji, nepārsniedzot 10% no pamatsummas apmēra, t.i., līgumsods piedzenams Ls 5,44, jeb EUR 7,74 apmērā.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,STUDENTU ATBALSTA FONDS" maza apmēra prasību pret /pers. B/ daļā par parāda piedziņu un tiesībām saņemt likumiskos procentus – atzīstams par pamatotiem un apmierināt, daļā par līgumsoda piedziņu - apmierināt daļēji.

No atbildētāja prasītājas labā piedzenams parāds Ls 54,46 jeb EUR 77,49, līgumsods Ls 5,44, jeb EUR 7,74, nolīgtie procenti Ls 7,10, jeb EUR 10,10 likumiskie procenti Ls 7,67, jeb EUR 10,91 un tiesāšanās izdevumi, tajā skaitā par valsts nodevu Ls 50 - EUR 71,14, par lietas izskatīšanas izdevumiem Ls 3,30 jeb EUR 4,70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītājai nosakāmas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no

neatmaksātās pamatparāda summas EUR 77,49 par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmo daļu taisot spriedumu par naudas summu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei. Līdz ar to atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš par naudas summu un tiesāšanās izdevumu piedziņu - 10 dienas, sākot no sprieduma spēkā stāšanās.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 93., 97., 193., 250[27].pantu, tiesa

nosprieda

sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,STUDENTU ATBALSTA FONDS", reģistrācija numurs 40103196379, maza apmēra prasību pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, daļā par parāda, nolīgto un likumisko procentu piedziņu un tiesībām saņemt likumiskos procentus - apmierināt, daļā par līgumsoda piedziņu - apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/ sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,STUDENTU ATBALSTA FONDS", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, labā pamatparādu EUR 77,49 (septiņdesmit septiņi *euro* 49 centi), nolīgtos procentus par laiku no 2010.gada 5.marta līdz 2011.gada 28.martam EUR 10,10 (desmit *euro* 10 centi), likumiskos procentus par laiku no 2011.gada 29.marta līdz 2013.gada 21.augustam EUR 10,91 (desmit *euro* 91 centi), līgumsodu EUR 7,74 (septiņi *euro* 74 centi) un tiesāšanās izdevumus EUR 75,84.

Noteikt /pers.B/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas par naudas summu un tiesāšanās izdevumu piedziņu, sākot no sprieduma spēkā stāšanās.

Noteikt sabiedrības ar ierobežotu atbildību ,,STUDENTU ATBALSTA FONDS" tiesības saņemt no /pers. B/ 6% (sešus procentus) gadā no piespriestās, bet nepiedzītās pamatparāda summas EUR 77,49 (septiņdesmit septiņi euro 49 centi) no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz sprieduma izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, apelācijas kārtībā 20 (trīsdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Spriedums pieejams no 2014.gada 9.jūnija Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas kancelejā.

Tiesnese G.Viļumsone